

som ifølge Sagens Natur ingenlunde synes at burde kunne have en saa betydelig Virkning, som den her omhandlede, f. Ex. ubetydelige Overtrædelser af Brandpolitianordningerne, Jagtanordningerne o. s. v. Udvalget antager derfor, at Ordet „strafbare“ bør ombyttes med „forbryderiske“. Fremdeles synes kun Huusbondens egne positive Handlinger at burde kunne have den her omhandlede Virkning, ikke hans blotte Forsømmelse med Hensyn til hvad der er forseet af andre til Huusstanden hørende Personer.

3) naar Huusbonden ikke, hvis Lyendet skal have sin Underholdning hos ham, har ydet det den nødtørftige Koft.

Denne Betegnelse forekommer Udvalget noget vag og tvivlsom, navnlig fordi det dog ikke kan være Meningen, at den en enkelt Gang eller et Par enkelte Gange i Forhold til et tidligere Lyende indløbne Feil med Hensyn til Kostens forsvarlige Beskaffenhed skal kunne berettigge et andet Lyende til at bryde den indgaaede Contract, om end saadant muligen er fundet at have efter Omstændighederne været antagelig Grund for hiint førstmeldte Lyende til at forlade Tjenesten. Det er ingenlunde ethvert Forhold fra Huusbondens Side, der har kunnet berettigge det Lyende, mod hvem samme udvises, til at forlade Tjenesten, der ogsaa bør tillægges den i nærværende Paragraph omhandlede særegne Virkning, hvilket ogsaa i Udkastet paa det Bestemteste er erkjendt. Udvalget antager, at den her omhandlede Grund bør indskrænktes til de Tilfælde, hvor Huusbonden tidligere har sultet sit Lyende.

I Genhold hertil foreslaaes Paragraphen at komme til at lyde saaledes:

„E. Huusbonden i det sidste Aar, før end Lyendet skal tiltræde Tjenesten, dømt for at have mishandlet eller sultet sit Lyende eller søgt at forlede det til forbryderiske eller usadelige Handlinger, kan Lyendet, dersom det derom var uvidende paa den Tid, da det paatog sig Tjenesten, ikke tilpligtes at gaae i denne, men det skal dog, hvis det udebliver, tilbagebetale de modtagne Fæstepenge.“

§ 24.

Det synes at ligge i Forholdenes Natur, at Lyendet endog uden speciel udtrykkelig Befaling af Huusbonden maa være pligtigt til i de i Paragraphen nævnte Forsaldstilfælde ogsaa at deeltage i andre Forretninger end dem, hvortil det maa ansees fæstet. Det vil dog sjældent være Tilfældet, at et Lyende, som det i Udkastet hedder, er fæstet „til visse bestemte Arbejder“; det sædvanlige er, at det er antaget „til en vis Art af Tjeneste“, hvis Gjenstand og Omfang nærmere bestemmes ved de vedtagne Forestillinger og Stedets Stif og Brug. Den omhandlede Forpligtelse for Lyendet bør ei heller indskrænke sig til „andre huuslige Forretninger“; den maa t. Ex. ogsaa kunne finde Anvendelse med Hensyn til Markarbejder; men paa den anden Side bør den heller ikke kunne udvides til hvilket som helst Lyendearbejde, men kun til de til Lyendets Stilling og Evner passende Gjerninger, som Omstændighederne kunne fordrø udføre.

Det foreslaaes i Genhold hertil, at Paragraphen affattes saaledes:

„Om et Lyende endog har ladet sig fæste til en vis Art af Tjeneste, skal det dog være pligtigt til at deeltage i anden til dets Stilling og Evner passende Gjerning, som Omstændighederne kunne fordrø, navnlig naar de, der skulde have udført samme, ved Sygdom eller andet Forsald ere for en Tid forhindrede deri, ligesom det i Almindelighed efter Evne bør fremme Huusvæsenets Beste. Ethvert Lyende maa underkaste sig den huuslige Orden hos Huusbonden.“

§ 25.

Hvad der i denne Paragraph er nævnt om, at Lyendet skal yde Tjeneste til „Familien, Lyendets Foresatte og andre i Huset optagne Personer“ kan let lede til Misforstaaelse og er ikke udtømmende, da der kan tænkes mange andre Tilfælde, hvor der kan fordrø, at Lyendet skal yde Tjeneste, som det ikke vil være muligt specielt at opgive eller at indbefatte under en saadan generel Betegnelse, f. Ex. naar en Huusbond laaner sin Befordring til en fremmed Familie o. s. v. Paragraphens Bestemmelser synes derhos ogsaa allerede i det Væsentlige